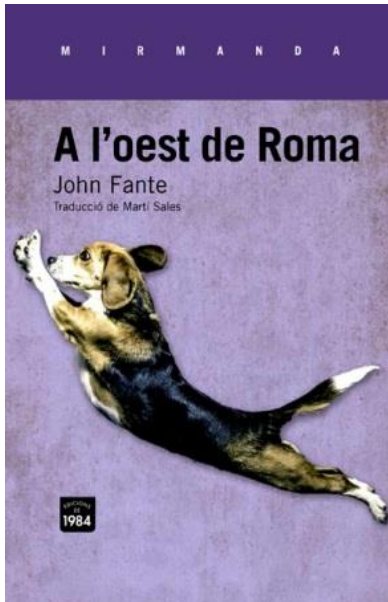

Una novel·la punyent, un relat magistral

Xavier Aliaga / El Temps

Hi ha una mena de posteritat literària que és una putada, la que s'aconsegueix una vegada mort, després que l'interessat pugui intuir que la seua escriptura deixarà una mínima petja i la seua producció serà traduïda a diferents idiomes, posem per cas a una llengua minoritària del sud d'Europa. Això és el que ha passat amb **John Fante** (Denver, 1909 – Los Angeles, 1983), guionista i escriptor nord-americà d'origen italià que hagué d'esperar a morir-se per veure reconeguda –és un dir– la seua obra literària gràcies a novel·les com *Plens de vida* o *La germandat del raïm*, ambdues traduïdes al català per Edicions de 1984. La mateixa editorial ens du ara ***A l'oest de Roma***, amb una encertada traducció novament de Martí Sales

Aquest volum conté dos relats o, si voleu, una novel·la breu, “El meu gos idiota”, i el relat “L’orgia”. La primera, sobre un escriptor amb la inspiració en quarantena, 55 anys d’existència no massa edificant i una vida familiar en procés de descomposició, és llegidora i punyent. I conté una progressió molt ben graduada de la comèdia bandarra a la tragicomèdia devastadora, registres modulats per algunes pinzellades de tendresa desconcertant. El personatge principal, Henry Molise, viu els fets amb l’únic horitzó positiu d’una hipotètica fugida a Roma i la companyia casual de l’Idiota, un peculiar gos abandonat. Un dels encerts del relat és que gran part de la trama es construeix al voltant de l’animal, incloent-hi un final emocionant i molt ben articulat que arrodoneix el conjunt.

“El meu gos idiota” és una lectura gratificant, però el que li proporciona a un lector no iniciat en Fante la mesura de la seua escriptura és, sense dubte, “L’orgia”, un relat on el protagonista conta, des de l’edat adulta, una experiència de la infantesa l’any 1925, a Colorado. Una història iniciàtica, amb la informació també molt ben administrada, en què l’humor ja no oxigena la narració. Més aviat, hi ha una sordidesa ambiental que ens va conduint al colpidor final. Un relat magistral, tèrbol i pertorbador, que atia l’interès per Fante.